אגרות הראי"ה - כרך ד' - אגרת אמ

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ה סיון תר"פ - ירושלים
נמען: בנו, הרב צבי יהודה

'הארת הגאולה' אינה סובבת על המעמד המעשי אלא על 'ההזרחה הנשמתית' שבאה מאוצר הגאולה העליונה, ועלינו לעבד את ההזרחות שבסבך החיים - 'אתחלתא דגאולה'. בהלכה: על דברי רבי עקיבא איגר (גליון הש"ס עבודה זרה מז ב) והב"ח, במשתחווה לבית. מהרב יעבץ הגיעה חבילת מאמרים לפי בקשת הרצי"ה. לפינס עדיין לא השיב.

עיקרי הדברים

- הארה נשמתית.
- אתחלתא דגאולה.
- הלכה: משתחווה לבית.
- מאמרי יעבץ.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1]. ירושלים ת"ו[2], יום כ"ה לחדש סיון תר"פ[3]

בני מחמדי שליט"א[4] הגיעני מכתבך היקר לשמחת לבבנו, ישר חילך. [יישר כוחך (ארמית)] הטרדות גברו באלו הימים עד שעכבו את דברי. הערותיך הרוחניות, יחד עם המעשית נכונות הן. וע"ד[5] הארת הגאולה. [על דבר שאלתו של הרצי"ה אם דורנו כבר מואר באור הגאולה] אין הרעיון סובב על המעמד המעשי, [אין כוונתנו למצב המעשי של הדור] כ"א[6] על ההזרחה הנשמתית. [אלא על האור המופיע בעומק הנשמות] וזו היא באין ספק באה מאוצר הגאולה העליונה שהחלה להיות מופעת על נשמת כנסת ישראל, ועתה קרואים אנחנו לעבד את ההזרחות [להוציא לפועל ולעבד את האורות הפנימיים] אחרי שהם מסתתרות בסבכי החיים המעשיים, ומצד העיבוד הפרטי [ומצד העבודה המעשית שבידינו] הרינו עומדים במצב של אתחלתא דגאולה. [תחילת הגאולה (ארמית, על פי מגילה יז)] ע"ד[7] הגרע"א[8] [על דבר הגהת רבי עקיבא איגר בגמרא] פשוט שדעתו [ז"ל[9]] היא שרב מפרש המשנה היא, [שדברי רב בגמרא באים לפרש את המשנה] ואם יהי'[10] פירוש המשנה בית שמשמש

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 ת"ו - תבנה ותכונן
3 תר"פ - השנה תר"פ (1919/1920)
4 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
5 וע"ד - ועל דבר
6 כ"א - כי אם
7 ע"ד - על דבר
8 הגרע"א - הגאון רבי עקיבא איגר
9 ז"ל - זכרונו לברכה
10 יהי' - יהיה

לע"ז, [בית שמשמש לעבודה זרה, ונאסר בהנאה] גם דעת רב תהי'[11] כן במשתחוה לבית. כלומר משתחוה לע"ז שבבית, וכ"פ[12] הב"ח[13] בסי'[14] קמ"ה, [וכן פירש הבית חדש על הטור, יורה דעה קמה] ע"כ[15] מקשה יפה שמוכח מתוכו שהשתחוה אע"פ[16] שלא בנאו נאסר. ואם במשמש לע"ז מיירי, מוכח על משמש ג"כ[17] שנאסר בלא בנאו. והב"ח[18] נראה שיותר נח"ל[19] [נוח ליה, נוח לו (ארמית)] לגרוס לה, שמספיק גם לפי המסקנא גליון הש"ס[20] ע"ז[21] מז' ב'. [הגהות רבי עקיבא איגר בשולי הגמרא, עבודה זרה מז] שהיא האמת. והראי'[22] שהרי בפעם השלישי דמסיק התוס'[23] בבירור אליבא דהס"ד[24], [לפי מה שהיה סבור בתחילה (ארמית: "הוה סלקא דעתך")] לא הגיה הב"ח והשאיר את הגי' זה על מקומה.

כעת אין לפני מכתבך היקר, באה חבילה של מכתבים בתור מאמרים מיעבץ [מזאב יעבץ, ההיסטוריון] ע"פ[25] דרישתך, ומכתבך אליך שיולט [שיישלח] מסתמא במכתב זה.

ומפני קדושת שבת וטרדות שונות הנני מקצר, ואו"ש[26] וברכה וישועה ואורה כנפשך היקרה ונפש אביך המצפה לחסד ד' על עמו ונחלתו במהרה בימינו בקרוב

אברהם יצחק ה"ק

לפינס עדיין לא השיבותי, אין כאן המקום לדבר ע"ד עצם השאלה, ודי יחוננו בעצה טובה, ה"ק[27]

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

11 תהי' - תהיה
12 וכ"פ - וכן פסק
13 הב"ח - הבית חדש (פירוש על הטור)
14 בסי' - בסימן
15 ע"כ - על כן
16 אע"פ - אף על פי
17 ג"כ - גם כן
18 והב"ח - והבית חדש
19 נח"ל - נוח ליה
20 הש"ס - השישה סדרים (התלמוד)
21 ע"ז - על זה
22 והראי' - והראיה
23 התוס' - התוספות
24 דהס"ד - דהוה סלקא דעתך
25 ע"פ - על פי
26 ואו"ש - ואומר שלום
27 ה"ק - הכהן קוק